

۲۰۱۶/۰۸/۰۷

ډاکټر نبی مصداق

څوک چې فيلان ساتي،

دروازي لوري جوړوي

په کابل کې د امریکا د باد راوړو ډالرو په باران سره چې د کرزي په ۱۲ کلني دوره کې راوړېدل، جگ، جگ، تعمیرونه، د مرخبریو په شان را شنه شول. دا تعمیرونه د حکومت د کوم پلان په مطابق نه؛ بلکې د ځانگړو زورواکانو په خپله خوښه په هر ځای او هره نقشه کې چې یې غوښتل، جوړ شول. د ښار داسې برخې هم شته چې هلته یو جگ تعمیر د سړک په منځ کې جوړ شوی او موټرو ته د هغه تعمیر دواړو خواوو ته پلي لارې اېستل شوي دي. د دې تعمیرونو په جوړولو کې، نه کانالزاسیون، نه د پیپ د څښلو اوبو او نه هم د فزلاتو خوندي کېدو ته توجه شوې ده. په عمومي ډول اوس کابل د نړۍ د ډېرو چټلو او بې پلانه، پلازمېنو نه شمېرل کېږي.

په همدې ډول ډېر لور تعمیرونه چې د مارکېټونو او نورو عامه خلکو د استفادې د وړ توکو د پلور له لپاره جوړ شوي، د اور لگېدنې لپاره، بېله لاره نه ده پکې جوړه شوي او هم د کابل ډېر گران بیه د ودونو سالونونه چې ځینې یې تر پنځه زرو نفرو پورې گنجایش لري، د تگ یوازې یوه لاره لري چې که د خوښیو د مجلسونو پر وخت، په دې تعمیرو کې اضطراري حالات رامنځ ته شي، ناممکن به وي چې ټول وگړي په یوه وخت له هماغې یوې لارې نه ځانونه راوباسي. دا داسې مثالونه دي چې په نوره نړۍ کې، مخکې د ودانۍ له جوړېدو وروسته وړاندې فکر کېږي. د اکسټ په څلورمه، د میرویس په میدان کې چې پخوا کوټه سنگي نومېده، د برېزر پر وخت، د آباسین ځدراڼ مارکېټ چې دوولس پوره او زر دوکانونه یې لرل، په دولسم پور کې اور لگېدنه وشوه. د کابل امنیه قومندان د اور لگېدنې دلیل، د خیاطۍ د دوکان اوتوو گني چې یو شاگرد ورباندې کار کاوه. کله چې د کابل اطفایي ته تېلفونونه وشول، اطفایي، له دوو ساعتونو وروسته چې د اور لمبې، لسم پور ته را ټیټې شوي وې، را ورسېدې. د اطفایي یو موټر چې هلته راغلو، اوبه پکې نه وې، د دوو نورو موټرو د اوبو پاشلو پایپونه دومره اوږده نه وو چې د ودانۍ دولسم پور ته اوبه ورسوي. له بلې خوا هغه کرېښه چې کېدای شوای، په هغو کې د اطفایي موظفین د اوبو له بمبې سره، لس یا دولس پوره پورته کړي وای، هم تر ساعتونو پورې را ونه رسېدل. په ټوله نړۍ کې د اطفایي موټر داسې زیني لري چې د سر په برخه کې یې دوو تنو ته ځای شته او دا زیني تر پنځلسو پورو پورې جیگېږي او په هوا کې معلقې پاتې کېدای شي.

د اطفایي عمله د اوبو بمبه له هماغه ارتفاع نه په اور باندې، په ډېر سرعت سره اوبه خوشي کوي چې اور په څو دقیقو کې مړ کېږي. د کابل ټول د اطفایي ماشينونه، برسېره د پورتنیو ډالرو په باران چې ذکر شول، داسې زیني نه لري. یو تن چې له نهم پور نه د ښیښې په ماتولو سره، په داسې حال کې چې تور لوگی یې تر شا راوت، د شل الا تر پنځه ویش د دقیقو لپاره لاسونه ښورول او له خلکو نه یې مرسته غوښتله، کله چې له اطفایي نه پوښتنه وشوه چې د دوی جال یا تریپال چېرته دی چې د هغه په نیولو سره دا کس، که ټوپ ووهي، وژغورل شي. هغه جال تر اتوو نورو ساعتونو پورې هم د پېښې ځای ته رانه وړل شو؛ نوموړي شخص ځان را وغورځاوه او په څو دقیقو کې یې ساه ورکړه. دا لومړی د اور لگېدنې پېښه نه ده چې په روان کال کې پېښه شوې ده؛ بلکې څو میاشتې وړاندې د کابل په مرکزي برخه کې له اور سره د مقابلې د ضعیف ماموریت په اساس، ټول سرای په اور کې لمبه شو. په هغه وخت کې ولسمشر غني، د اور له صحنې نه لیدنه وکړه او بیا یې له خساره رسېدونکو هټیوالو سره د مالي مرستې ژمنه وکړه. نن چې د آباسین ځدراڼ د مارکېټ له اور لگېدنې درې ورځې تېرې شوي، د میرویس میدان دا برخه اوس هم د پولیسو له خوا احاطه شوې او داسې معلومېږي چې د دې مارکېټ پولس پوره ټول دوکانونه چې د ټولو مالونو بیه یې دوه سوه پنځوس میلیونونه ډالره اټکل شوې، سوځېدلي دي، د حکومت له خوا کوم لوړپوړی چارواکی تر اوسه صحنې ته د غمشریکۍ لپاره نه دی تللی؛ خو د ځوانانو معین، ډاکټر کمال سادات د خواشینۍ په څرگندولو سره ویلي چې نوموړو هټی الو ته به څه قرصه ورکړل شي چې خپل کارو وبار بیا شروع کړي. خو د دې مارکېټ پینځه پوره دوکانونه د نوموړو دوکاندارانو له خوا اخیستل شوي وو او هم د آباسین ځدراڼ مالک، حاجي خلیل ځدراڼ له حکومت نه توقع لري چې د مارکېټ او د هټیو په جوړولو کې ورسره جدي مرسته وشي؛ ځکه وايي: چې هر هټی چلوونکي

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنيزې ښې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

د خپل فامیل اټه، نهو تنو نورو ته ډوډۍ ورکوله او د ټولو غوښتنه دا ده چې د اباسین خدران مارکېټ چې په ټول کابل کې یې شهرت درلود، په بېرې سره د نویو حفاظتي پلانونو په مطابق بیا جوړ شي.

په کابل کې د اطفایي غټ مشکل دا دی چې نه فني پرسنول لري او نه هم د اور وژني او د خلکو د ژغورني سامان آلات؛ که د دی کال له همدې دوو غټو اور اخیستنو له تجربو نه، څه زده نه شي، دا غمیزه به د کابل په پېرو نورو جگ پورو ودانیو کې بیا تکرار شي.

پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په ځیر و لولئ